

KYMMENEN USKOMUSTA SUBJEKTIIVISESTA PÄIVÄHOITO- JA VARHAISKASVATUSOIKEUDESTA

1. Subjektiiivinen oikeus varhaiskasvatukseen pakottaa huoltajat viemään lapsensa päivähoitoon.

Ei. Subjektiiivinen varhaiskasvatusoikeus ei ole päivähoitopakko, vaan vanhempien oikeus päättää lapsensa päivähoito- ja varhaiskasvatuspäivän pituudesta tarkoituksenmukaisesti. Subjektiiivinen varhaiskasvatusoikeus korostaa perheen itsemääräämisoikeutta ja vanhempien vastuuta kasvattajana.

2. Kotona olevat vanhemmat haluavat, että lapset ovat päivähoidossa pitkiä päiviä.

Ei. Kotona olevien vanhempien lapset eivät ole pitkää päivää päiväkotien varhaiskasvatuksessa. Vuoden 2004 selvityksen mukaan keskimäärin 26 tuntia viikossa ja noin 6 tuntia päivässä.

3. Kotona olevat vanhemmat tuovat sankoin joukoin lapsensa hoidettavaksi päivähoitoon.

Ei. Eri syistä kotona olevien vanhempien lapsia oli vuonna 2004 kokopäiväpaikalla alle 10 prosenttia päivähoidossa olevista lapsista. Heistä isolla osalla kokopäiväpaikan tarve johtui selkeästi kasvatuksellisista ja kehityksellisistä tai lastensuojelullisista syistä. Vastaavaa tuoretta selvitystä varhaiskasvatukseen osallistumisesta ei ole tehty.

4. Päiväkodit ovat täynnä, koska Suomessa kaikki lapset tuodaan varhaiskasvatuksen piiriin.

Ei. Suomessa lasten osallistuminen varhaiskasvatukseen on Pohjoismaiden alhaisinta: 3-vuotiaista lapsista vain 68 prosenttia ja 4-vuotiaista 74 prosenttia on päiväkotien varhaiskasvatuksen piirissä tai perhepäivähoidossa. OECD-maiden keskiarvot ovat 74 ja 88 prosenttia. Muissa Pohjoismaissa saman ikäisistä lapsista lähes sata prosenttia on mukana päiväkotien varhaiskasvatuksessa.

5. Pedagogisten varhaiskasvatuspalvelujen tuloksellisuudesta ei ole näyttöä.

KYLLÄ ON. Monet kansainväliset tutkimukset osittavat, että laadukas varhaiskasvatus on lapsen kehityksen kannalta erittäin tuloksellista.

6. Subjektiiivisen oikeuden rajausta 20 viikkotuntiin toisi Suomeen saman mallin kuin Ruotsissa.

Ei. Ruotsissa kaikilla 3 vuotta täyttäneillä on oikeus **maksuttomaan** varhaiskasvatukseen 15 tuntia viikossa ja sen jälkeen huoltajan päätöksen mukaisesti maksulliseen toimintaan. Toiminnan pedagogisuus on varmistettu siten, että päiväkotien henkilöstöstä yli puolet on opettajia.

7. Subjektiiivisen varhaiskasvatusoikeuden rajausta tuo suuret säästöt.

Ei. Rajausta ja tarveperustan arviointi lisäävät hallintoa ja byrokratiaa sekä asiantuntijalausunto- ja valitusprosesseja. Vaarana on, että subjektiiivisen oikeuden rajaaminen lisää kustannuksia myöhemmin erityis- ja tukipalvelujen tarpeen kasvun vuoksi. Kuluja syntyy myös syrjäytymisen ja eriarvoistumisen yleistymisestä.

8. Varhaiskasvatusta ei tarvita enempää kuin esi- tai perusopetuksen tunteja.

VÄÄRIN. Laadukas varhaiskasvatus vaatii riittävästi aikaa. Se mahdollistaa lapsen leikin ja opettajan suunnittelemien ikä- ja kehitystason mukaisten pedagogisten monipuolisten toimintojen vuorottelun, joka tukee lapsen kehitystä ja oppimista. Pienten lasten toiminta edellyttää enemmän opettajan tukea, koska asiat vaativat harjoitusta ja esimerkiksi liikkuminen ja toiminta vievät enemmän aikaa kuin isommilla lapsilla.

9. Suuri yleisö puoltaa subjektiiivisen päivähoito-oikeuden rajausta.

EHKÄ. On luotu mielikuva, että nyt ollaan kohentamassa varhaiskasvatuksen laatua ja että päiväkodeissa on paljon kotona olevien vanhempien lapsia, jotka ovat päivähoidossa pitkät päivät. Keskustelu ja mielipiteet pohjautuvat tosiasioiden sijaan paljolti luuloihin. Keskustelijat asettavat kotihoidon ja päiväkodin varhaiskasvatuksen vastakkain ja puolustavat omien valintojensa oikeellisuutta.

10. Suomalainen varhaiskasvatus on kansainvälisesti arvostettua ja edelleen laadukasta.

KYLLÄ JA EI. Kansainvälisissä arvioinneissa on kiinnitetty huomiota juuri kaikkien lasten oikeuteen saada päiväkotien varhaiskasvatusta ja vanhempien oikeuteen valita, joka nyt siis aiotaan rikkoa.